

Gert Svith A/S
Rugvænget 38
8500 Grenå
Tlf.: 86320200
Mail: gertsvith@gertsvith.dk

12-01-2022
Sagsnummer.: 21/6687
Sagstype: KLE: 01.09.00
Sagsbehandler:
Sille Arndt Hansen
Tlf.: 87 53 54 10
grundvand@syddjurs.dk

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvinding under grundvandsspejl på ejendommen matrikel 3a- og 2d Ørup By, Rosmus

Syddjurs kommune har d. 2. februar 2021 modtaget ansøgning fra Gert Svith A/S om tilladelse til en årlig indvinding af 350.000 m³ råstoffer under grundvandsspejlet, på matriklerne 3a og 2d Ørup By, Rosmus, samt tilladelse til recirkulering af grundvandet tilbage til råstofsøerne.

1 Afgørelse

1.1 Afgørelse efter vandforsyningsloven.

Syddjurs Kommune meddeler jf. vandforsyningslovens¹ § 26, tilladelse til midlertidig grundvandssænkning, som følge af den tilladte råstofindvinding på 350.000 råstoffer årligt under grundvandsspejlet på matriklerne 3a og 2d Ørup By, Rosmus.

Den ansøgte råstofindvinding, herunder råstofindvindingen under grundvandsspejlet, er omfattet af reglerne i Miljøvurderingsloven². Ansøger har derfor indsendt en ansøgning om en screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens³ §21 til Region Midtjylland, som er myndighed herfor. En screeningsafgørelse træffes således af Region Midtjylland.

Der er følgende datoer af betydning for tilladelsen:

- Klagefristen udløber den 9. februar 2022.
- Søgsmålsfristen udløber den 9. august 2022.

Afgørelsen er annonceret på Syddjurs kommune hjemmeside den 12. januar 2022

¹ Lov bek. nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

² Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 1376 af 21. juni 2021

³ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 1376 af 21. juni 2021

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår.

2 VILKÅR FOR TILLADELSEN

- Der må årligt indvindes 350.000 m³ sten og sand om året samlet for begge områder.
- Gravningen under grundvandsspejlet må kun ske i forbindelse med indvindingen af sand, grus og sten.
- Tilladelsen gives i relation til tilladelsen til råstofindvinding på dele af matr. 3a og 2d Ørup By, Rosmus. Placeringen af graveområderne er angivet på Bilag 3.
- Tilladelsen gives for en 10-årig periode, dog bortfalder tilladelsen hvis råstoff tilladelsen bortfalder eller udløber inden indvindingstilladelsens udløbsdato.
- Tilladelsen udløbsdato: 12.01.2032
- Der må graves ned til 10 m under grundvandsspejl.
- Tilladelsen gives ved at søbredden udformes, således at hældningen er 1:10.
- Tilladelsen omfatter den sænkning af grundvandsstanden der kommer som følge af en råstofindvinding på 350.000 m³/år under grundvandsspejlet.
- Der må ikke afledes vand til vandløb eller kloak. Alt overskudsvand fra de opgravede materialer skal ledes tilbage til råstofgraven.
- I forbindelsen med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.
- Råstofgravningen og vandindvindingen må ikke føre til væsentlig grundvandssænkning, der påvirker grusgravens omgivelser.
- Et område på minimum 5 m fra de frigavede grundvandssøer fastlægges som fredningsbælter efter Miljøbeskyttelsesloven⁴ §24. Inden for fredningsbæltet må der ikke henlægges eller opbevares stoffer, der anvendes i forbindelse med råstofgravningen (fc. Hydraulik- og dieselolie). Ligeledes må der ikke gødes og anvendes insekt-eller ukrudsdræbende midler m.v. der kan forurene grundvandet.

⁴ Lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven, nr. 1218 af 25. november 2019)

- Efter endt råstofindvindingen skal området udlægges til natur, og der må ikke bruges gødning eller pesticider på arealet.
- I tilfælde af at der sker en forurening af søerne med miljøfremmede stoffer f.eks. ved oliespild, skal tilsynet straks kontaktes. Tilsynsmyndigheden kan forlange fortaget kemiske undersøgelser af jord og vand, i medfør af de til enhver gældende regler
- Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

3 Tilsyn

Syddjurs Kommune har tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes
Hvis vilkårene i forhold til gravning under grundvandsspejlet ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. Vandforsyningslovens⁵ §26 stk. 3.

4 Erstatningsansvar

I medhør af vandforsyningslovens⁶ § 28 er den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, erstatningspligtig for skader i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføring i vandløb eller vandstanden i søer m.v. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for. I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndighederne. Taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer betales forlods af tilladelsesmyndigheden efter vandforsyningslovens⁷ §§ 25-27.

Tilladelsen kan desuden tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig at være urigtige eller ændres væsentlig, jf. vandforsyningslovens⁸ §26 stk. 3.

⁵ Lov bek nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

⁶ Lov bek nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

⁷ Lov bek nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

⁸ Lov bek nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

5 Ansøgning og oplysninger i sagen

Syddjurs Kommune har d. 12. februar 2021 modtaget en ansøgning om indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet på matr.nr. 3a Ørup By, Rosmus og 2d Ørup By, Rosmus. Gert Svith A/S oplyser i ansøgningen at indvindingen pr. år vil være 350.000 m³ samlet for begge områder.

Ansøgeren oplyser at der ikke vil være tale om et betydende forbrug af vand, da man vil gøre brug af en recirkulering af grundvandet. Da råstofindvindingen undergrundvandet vil forgå ved at den opgravet materiale lægges til afvanding på kanten af gravekanten, så de afvandes med tilløb til gravebassinet. Når materialet er afvandet, bliver det kørt videre til sortering og forarbejdning.

Råstofindvindingen under grundvandet vil foregå i etaper. Først vil der blive gravet med en gravemaskine til en forventet dybde på 7-8 m. Hvis der så er flere materialer længere nede, vil man anvende en sandsuger, så den forventet gravedybde bliver ca. 20 m.

Indvindingen efter råstoffer under grundvandsspejlet, vil efterfølgende give et åbent vandspejl på ca. 12.000 – 17.000 m² fordelt på 3 områder.

Lodsejerne af matriklerne ønsker at der etableres gravesøer efter endt indvinding, så området kan bruges til rekreative formål.

Regionen er myndighed på selve råstofdelen, men da kommunen er grundvandsmyndighed, gives tilladelsen til sænkningen af grundvandet, som følge af råstofgravning under grundvandsspejlet, af kommune, idet gravningen under grundvandsspejlet sidestilles med vandindvinding.

Der foretages råstofgravning i området i forvejen, og hele området er udlagt til råstofområde i den regionale planlægning.

6 Kommunens behandling af sagen

Råstofindvinding under grundvandet medfører en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet og kræver derfor en tilladelse efter vandforsyningslovens⁹ §26.

Grundvandsinteresser

Arealet er af Region Midtjylland udlagt som råstofgraveområde. Grusgraven ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Hele graveområdet er desuden udlagt som et indvindingsområde som er følsomt over for nitrat (NFI) samt indsatsområde (IO), hvor kommunen skal udarbejde indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.

Jf. Syddjurs Kommunes potentialekort er grundvandsstrømningen i det primære magasin i nord-nordøstlig retning ud mod Ørup Bæk.

⁹ Lov bek. nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v..

I en radius af 1 km fra gravesøerne er der registreret flere ejendomme med egen boring. Nærmeste drikkevandsboring er på Bostedet 1 (DGU.nr. 81.336), som ligger lige over 200 meter nord for de ansøgte gravesøer. Boringen forsyner husstanden Bostedet 1 med drikkevand til husholdningsbrug.

Miljøstyrelsen har undersøgt at udvinding af råstoffer under grundvandsspejlet giver anledning til grundvandssænkning i takt med udvindingen, men hvis der indvindes med vådgravning, medfører det ikke et ressourceproblem, men blot en mindre omrokering af vandressourcen¹⁰

Syddjurs Kommune vurderer derfor, at råstofindvindingen under grundvandsspejlet ikke vil påvirke øvrige indvindingsinteresser væsentligt.

Kortlagte ejendomme

Det nærmeste V2 kortlagte areal ligger mere end 1 km fra gravesøerne. Syddjurs kommune vurderer at der med de mindre sænkninger, som råstofindvindingen under grundvandsspejl vil medføre, ikke er en risiko for, at grundvandets strømningsretning vil ændres væsentlig, og dermed udgøre en risiko for nærliggende drikkevandsindvinder.

Naturbeskyttelsesloven

§3-arealer

Syddjurs kommune skal forholde sig til om den ansøgte giveranledning til en tilstandsændring jf. §3 i naturbeskyttelsesloven.

Arealer der er omfattet af NBL §3 indenfor 1 km:

Der findes ikke beskyttet natur, jf. naturbeskyttelseslovens §3 inden for det ansøgte graveområde. Nærmeste beskyttede §3 område er et engareal ca. 270 m mod øst.

Den ansøgte indvinding under grundvandsspejl vurderes ikke at ville påvirke naturtilstanden på engene.

Samtidig er der registreret en lille sø i det nordvestlige hjørne. Denne kan dog ikke erkendes på ortofotos tilbage til 1945 eller på målebordsbladene fra 1920. Derfor forventes der ingen tilstandsændring i arealerne.

Natura 2000-områder:

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000 og habitatområder): Syddjurs kommune skal forholde sig til om det ansøgte vil påvirke Natura2000 eller habitatområderne i væsentligt omfang.

Det nærmeste Natura-2000-område er "Stubbe Sø", som ligger ca. 4 km sydvest for det ansøgte graveområde. Indvindingen finder således sted i stor afstand fra nærmeste Natura2000-område. På

¹⁰ Følggevirkning af råstofgravning under grundvandsspejlet, Miljøprojekt nr. 526, 2000

grund af det ansørgtes afstand til Natura2000-området samt vurdering af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, vurderes der ikke at være risiko for mulig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, under forudsætning af, at indvindingen sker som ansøgt. Der er således ikke pligt til at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura2000-området jf. §7 i Habitatbekendtgørelsen¹¹.

Dyre- eller plantearter optaget på EF-habitatdirektivets bilag IV

I Syddjurs Kommune er der formodet eller konstateret forekomst af følgende bilag IV-arter som vil kunne påvirkes af vandindvinding

- Løgfrø
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Strandtudse
- Markfirben

Syddjurs kommune skal forholde sig til om det ansøgte vil påvirke bilag-IV-arterne i væsentligt omfang.

Det nærmeste registreret område inden for 1 km, er registreret som potentielt levested for markfirben. Området er ved indkørslen til grusgraven, ca. 100 m fra nærmeste gravesø. Kommunen vurderer at grundvandssænkningen i området ikke vil medføre en forringelse for markfirbenenes potentielle levested og levevilkår. Derimod vil grusgraven kunne blive ynglested for stor vandsalamander og spidssnudet frø, når grusgraven efterbehandles til rekreative formål.

Vandløbsinteresser:

Syddjurs kommune skal forholde sig til om det ansøgte giver anledning til en påvirkning af vandføringen i nærliggende vandløb:

Der er registreret et vandløb ca. 132 m mod nord gravesøerne. Det vurderes ikke at den vil blive påvirket af råstofgravning under grundvandsspejlet. Ca. 140-480 m mod nord og øst ligger Ørup bæk. Ørup bæk er det første stykke nedgravet via dræn, og kommer først til overflade ca. 480 m øst fra gravesøerne. Det vurderes ikke at bækken vil blive påvirket af råstofindvindingen under grundvandsspejlet.

Kulturarv (Bilag 5)

Der er registreret et fortidsminde på matrikel 5e Ørup By, Rosmus, som er en fredning på det nordøstlige hjørne af matriklen. De afstandsmæssige forhold, har man taget højde for i

¹¹ Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 2091 af 12. november 2021.

råstofindvindingstilladelsen. Råstofindvindingen under grundvandsspejlet vil ikke ligge udenfor rammen, givet i råstofindvindingstilladelsen og vil derfor ikke komme til at berører fortidsmindet

Samlet vurdering

På baggrund af overstående vurderer Syddjurs Kommune, at der kan meddeles tilladelse til midlertidig grundvandssænkning jf. §26 i vandforsyningsloven med de vilkår som er beskrevet i denne tilladelse. Indvindingen vurderes at være natur- og miljømæssig forsvarlig, og ikke at ville påvirke indvindingsinteresser vedrørende grundvand.

7 UDTALELSER I SAGEN

Embedslægeinstitutionen er ikke blevet hørt i sagen, men underrettes ved kopi af tilladelsen.

Ansøgningen har været partshørt i perioden 29. november til 13. december 2021 hos de nærmeste naboer med egen boring, lodsejere med jord op til grusgraven, Danmarks-Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskeriforbund, Balle Vandværk og Århus lufthavn.

Der er inden for den fastsatte tidsfrist ikke modtaget nogle bemærkninger til det ansøgte.

8 KLAGEVEJLEDNING

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af afgørelsens adressat, og enhver der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens meddelelse, og en eventuel klage skal være indgivet senest den 9. februar 2022.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes på følgende hjemmesider, www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, vil du blive bedt om at tilgå systemet med NEM-ID, hvorefter klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Nærmere vejledning omkring indgivelse af klage fremgår af de nævnte hjemmesider. Der gøres opmærksom på, at der til enhver tid er aktindsigt i sagen.

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 kan afgørelsen prøves ved domstolene. Sagen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er endeligt meddelt.

9 UNDERRETNING OM AFGØRELSEN

Syddjurs Kommune har underrettet følgende om afgørelsen:

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund.
- Miljøstyrelsen
- Region Midtjylland
- Århus Lufthavn
- Balle Vandværk
- Partshørte naboer

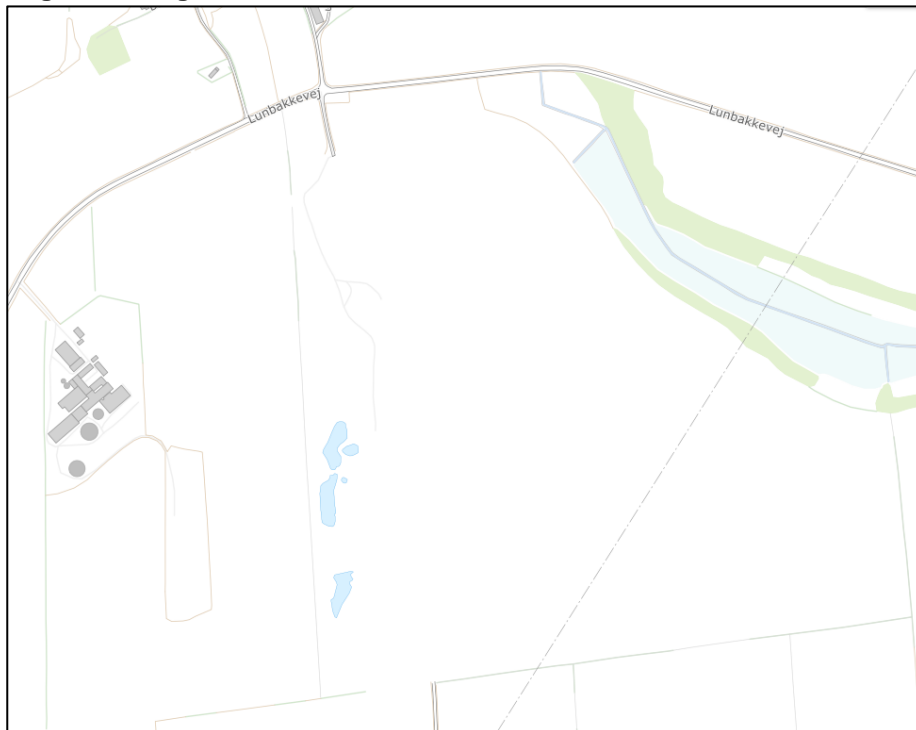
Med venlig hilsen

Sille Arndt Hansen
Geolog

Vedlagte Bilag

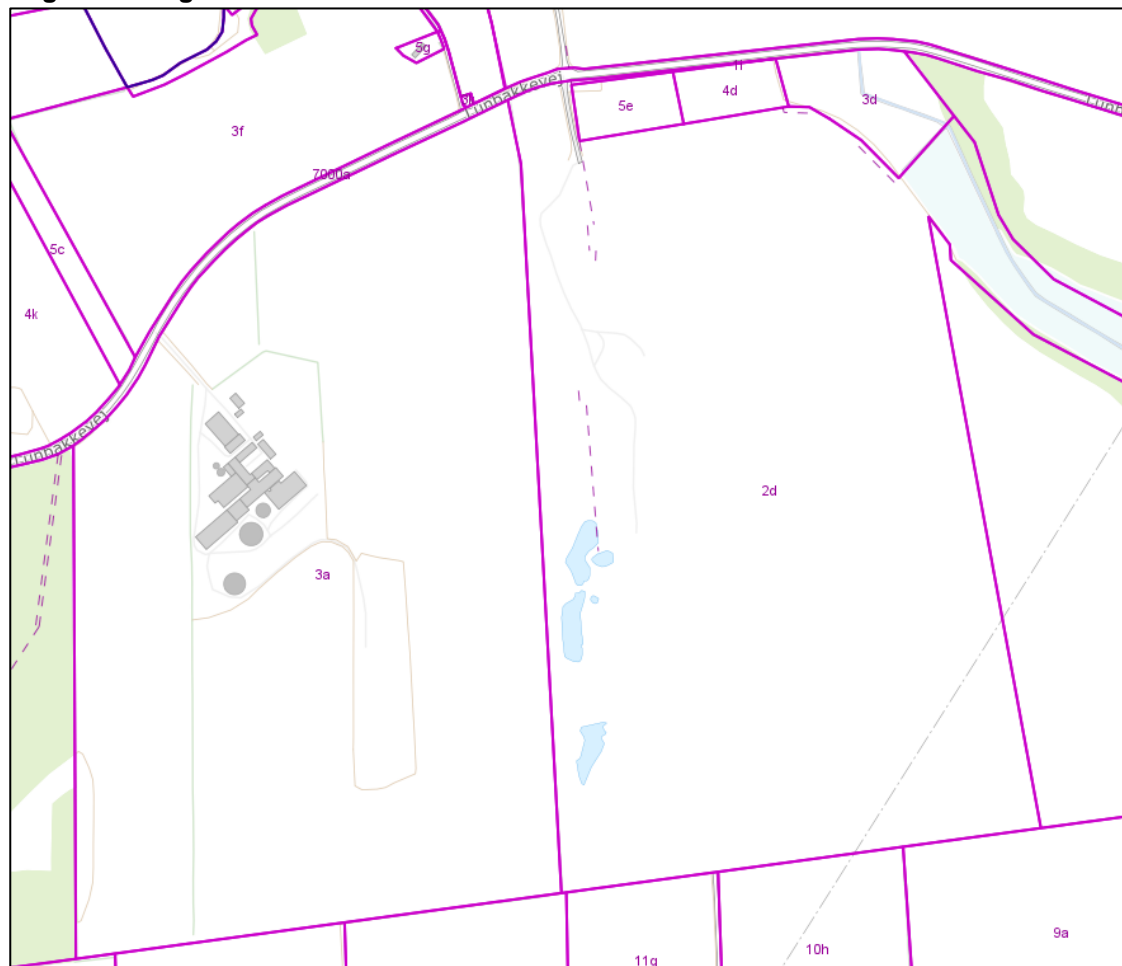
- Bilag 1: Oversigtskort
- Bilag 2: Matrikel kort
- Bilag 3: Placering af vandindvindingsboringer og beskyttet naturområder.
- Bilag 4: Naturinteresser omkring grusgraven

Bilag 1. Oversigtskort

Oversigtskort, ortofototo og ansøgningsarealet – figurerne er ikke målfaste

Bilag 2. Oversigtsmatrikelkort

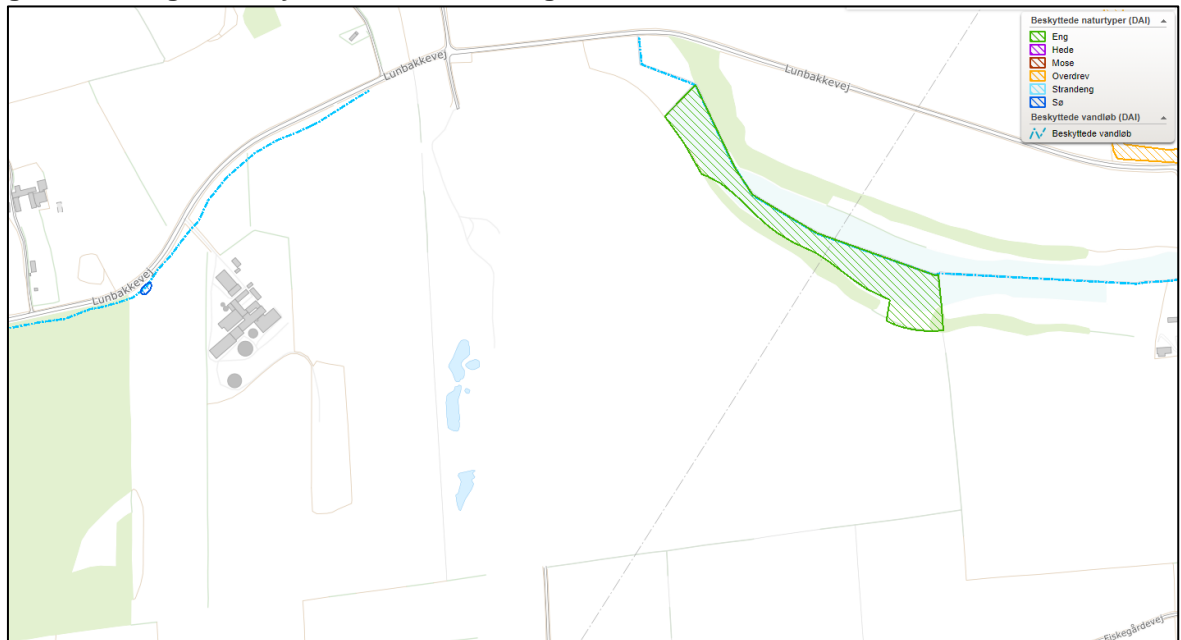
Matrikelkort – kortet er ikke målfaste.

Bilag 3: Placering af gravesøerne

Placeringen af gravesøerne i grusgraven

Bilag 2: Placering af beskyttet naturområder og vandløb.

Naturinteresser omkring grusgraven – kortet er ikke målfaste